LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-10-20 Nr. G-10874

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Lelevelio g. 6, LT-01103 Vilnius,
tel. (0 5) 203 4696, el. p. info@enmin.lt, http://www.enmin.lrv.lt, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 302308327
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2026-10- Nr. (22.1-24 Mr)3-

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės Tarpinstitucinio pasitarimo, vykusio 2026 m. spalio 20 d., metu išsakytas Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos pastabas, pakartotinai teikia patikslintą Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 23, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas, siekiant užtikrinti objektyviai būtiną elektros tinklų apsaugos zonų dydžių pagrįstumą, elektros tinklų apsaugos zonose taikomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų suvaržymų apimties proporcingumą, užtikrinant aukščiausią strateginės energetikos infrastruktūros fizinės saugos lygį.

Siekiant įvertinti, ar šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas tam tikrais atvejais nenustato neproporcingų žemės naudojimo ribojimų, Energetikos ministerijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos ir elektros energijos perdavimo sistemos bei skirstomųjų tinklų operatoriaus bendru sutarimu buvo pasitelkti ekspertai ir atlikta ekspertinė lyginamoji penkių Europos valstybių elektros perdavimo ir skirstymo tinklų apsaugos zonų dydžių bei jose draudžiamų bei leidžiamų veiklų analizė, atsižvelgiant į įvairių tipų infrastruktūrą, sistemiškai įvertinant ir Lietuvos elektros tinklų apsaugos zonų mažinimo galimybes ir su tuo susijusias rizikas.

Siekiant reglamentavimo pokyčius formuoti ir grįsti objektyvių duomenų pagrindu, VšĮ Lietuvos energetikos institutas atliko specializuotą studiją, vertinant apsaugos zonų optimizavimo galimybes, įskaitant saugių atstumų užtikrinimą. Atlikta analizė buvo orientuota į eksploatacinį, techninį ir visuomeninį nustatytų elektros tinklų apsaugos zonų poveikį, teisinio reguliavimo palyginimą. Remiantis jos objektyviais duomenimis ir teikiamas Įstatymo projektas. Vertinant apsaugos zonų optimizavimo galimybes, buvo analizuojamos galimos grėsmės aplinkinių gyventojų ir operatoriaus personalo saugai, įskaitant saugių atstumų užtikrinimą bei elektrinių ir magnetinių laukų poveikį žmogaus sveikatai, atsižvelgiant į elektros tinklų įtampos lygį ir technologinius parametrus. Po atliktos studijos, jos išvadų ir rekomendacijų pagrindu, Energetikos ministerija įvertino elektros tinklų apsaugos zonų dydžio optimizavimo galimybes ir šiuo Įstatymo projektu teikia konkrečius siūlymus, optimizuojant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Lietuvoje nustatytus elektros tinklų apsaugos zonų dydžius ir šiose zonose taikomus veiklų draudimus ir ribojimus, užtikrinančius optimalų balansą tarp infrastruktūros saugos, patikimumo lygio ir visuomenės interesų.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti objektyviais techniniais duomenimis pagrįstą, subalansuotą elektros tinklų apsaugos zonų teisinį reguliavimą, kuris atitiktų šiuolaikinius elektros tinklų saugos ir eksploatavimo standartus, užtikrintų visuomenės saugumą ir patikimą elektros energijos persiuntimą, sumažinant įstatymų lygmenyje nustatytus nebūtinus, perteklinius ribojimus ir nustatant optimalius žemės naudojimo apribojimus.

Įstatymo projektu siekiama optimizuoti ir proporcingai sumažinti elektros tinklų apsaugos zonų dydžius, taip sumažinant nepagrįstus ūkinės veiklos ribojimus žemės savininkams, tuo pačiu užtikrinant valstybės strateginių energetikos ir aplinkosaugos tikslų įgyvendinimą.

Detalesnė informacija dėl siūlomų pokyčių yra pateikiama Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte įvedama nauja sąvoka bei patikslintos jau įtvirtintų sąvokų apibrėžtys. Nauja sąvoka registruota Lietuvos Respublikos terminų banke ir suderinta su Valstybine lietuvių kalbos komisija Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pakomisės posėdyje.

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti suinteresuotoms institucijoms, įstaigoms, asociacijoms, bendrovėms ir įmonėms. Išvadas pateikė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras, Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, akcinė bendrovė Vidaus vandens kelių direkcija, AB „Ignitis grupė“ ir LITGRID AB. Į visas teiktas pastabas atsižvelgta arba, vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamentu, suderinta darbo tvarka. Pastabas Įstatymo projektui taip pat pateikė pilietis Edgaras Mefiodas. Argumentai į jo teiktas pastabas pateikti derinimo pažymoje (pridedama). Įstatymo projektą be pastabų derino Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Transporto kompetencijų agentūra, Valstybinė miškų tarnyba ir VĮ Ignalinos atominė elektrinė. Pastabų Įstatymo projektui nepateikė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos miškų ūkio rūmai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, Lietuvos elektros energetikos asociacija, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, Atsinaujinančios energijos gamintojų asociacija, Lietuvos saulės energetikos plėtros asociacija, Lietuvos saulės energetikos ir kaupiklių asociacija, Lietuvos projektavimo įmonių asociacija, Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija, AB „Energijos skirstymo operatorius“, AB „ORLEN Lietuva“, AB „Achema“, AB „Akmenės cementas“ ir UAB „Dainavos elektra“.

Vykdant Vyriausybės 2026 m. spalio 7 d. raštą Nr. NV-2670, buvo atsižvelgta ar darbo tvarka suderintos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. spalio 6 d. išvadoje Nr. NV-2664 pateiktos pastabos. Taip pat buvo atsižvelgta į Tarpinstitucinio pasitarimo metu išsakytas Teisingumo ministerijos pastabas.

Įstatymo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetinio saugumo grupė (grupės vadovas Dainius Bražiūnas tel. +370 699 07 102, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt, patarėja Giedrė Šeškevičienė tel. +370 602 46 864, el. p. giedre.seskeviciene@enmin.lt).

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2, 23, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 4 lapai.

2. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2, 23, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.

3. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2, 23, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas 12 lapų.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2, 23, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

5. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2, 23, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto derinimo pažyma, 7 lapai.

6. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2, 23, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

7. Suinteresuotų asmenų išvados, 65 lapai.

Energetikos ministras Lukas Savickas

Giedrė Šeškevičienė, tel. +370 602 46 864, el. p. giedre.seskeviciene@enmin.lt